

NIEUWS UIT

ISRAEL

Rumoer rond wet op

JOODSE NATIONALE STAAT

EGYPTE

Het zwijgen van de Joden

"ZIONISTISCH LICHT"

Palestijnen veroordelen Arabische tv-documentaire

בית שלום
BETH-SHALOM

Manfred Martin

EN GOD KIJKT ALLEEN MAAR TOE?

God is almachtig, rechvaardig en goed. Is het Zijn bedoeling dat de mens gelukkig is of heeft het lijden toch het overwicht? Waarom laat dan deze almachtige, rechtvaardige en liefhebbende Schepper het boze, het kwaad en het lijden toe? Het is de zogenaamde "theodicee-vraag", de vraag of een rechtvaardiging van God mogelijk is met het oog op het kwaad in de wereld. God is goed, maar de wereld totaal niet. Hoe gaat het één samen met het ander?

Leverbaar vanaf medio november, 172 pagina's, paperback, bestel-nr. 197174, € 9,95

**NU
VOORAF
BESTELLEN !**

Abonneer u op ons blad Nieuws uit Israël

Op onze tijdschriften kunt u zich uitsluitend via een machtiging op basis van een vrijwillige gift van min. € 16,00 per tijdschrift (tegen kostprijs) of een hoger bedrag, per jaar abonneren. We vertrouwen op uw begrip hiervoor.

Uiteraard hebben wij ook een digitale versie die u elke maand gratis per e-mail kunt ontvangen.

Bent u geïnteresseerd, bel ons dan: 0343 477288 of schrijf een mailtje: info@middernachtsroep.nl

GELIEFDE VRIENDEN VAN ISRAËL

Toen Paulus en Barnabas waren opgegaan naar Jeruzalem om met de apostelen en de oudsten in Jeruzalem de kwestie van de besnijdenis helder te krijgen, ontstond er een hele discussie over dit punt. Totdat Petrus opstond en vertelde hoe God op wonderlijke wijze had ingegrepen en hem bereid had gemaakt om de niet-Joden in het huis van Cornelius het Evangelie te verkondigen (Hand. 15:7vv). Heel opmerkelijk is dan hoe Jakobus deze belangrijke kwestie definitief oploste. Hij gebruikte er bijbelse argumenten voor die ook de verstokte tegenstanders zouden overtuigen. Hij beriep zich op de profeet Amos (Am. 9:11-12).

Het is een bijbelvers dat niet onproblematisch is, omdat het in het Nieuwe Testament iets anders wordt geciteerd dan er oorspronkelijk geschreven staat. Anders dan in het Oude Testament begint Handelingen 15:16 met de woorden: "Hierna zal Ik terugkeren". Wat bedoelde Jakobus met 'hierna'? Nadat God een volk uit de heidenen had verzameld? Of nadat het huis van Israël onder alle volken geschud is, zoals er in het voorgaande vers in Amos 9 staat? Waarschijnlijk dacht hij aan allebei, dat wil zeggen dat het een van het andere afhankelijk is.

Het was Jakobus blijkbaar duidelijk dat in zijn tijd niet de wederoprichting van de vervallen hut van David voor de deur stond, maar veeleer datgene wat Jezus in Zijn rede op de Olijfberg had voorspeld: de verwoesting van Jeruzalem en de tempel en de verstrooiing van het volk Israël over de hele wereld (zie Luk. 21: 20-24).

Het wijze besluit van Jakobus was gebaseerd op een grondige kennis van de heilige Schriften, en in dit geval in het bijzonder van de profetie. Het was niet voor niets dat Paulus de gave van de profetie in 1 Korinthe 14 een voorname plaats gaf onder de gaven van de Geest.

In de genoemde tekst van Lukas 21 staat er aan het eind van vers 24: "En Jeruzalem zal door de heidenen vertrapt worden, totdat de tijden van de heidenen vervuld zullen zijn". Over de vraag of de tijden van de heidenen al ten einde zijn, bestaan her en der verschillende meningen. Sommigen menen dat de tijden van de heidenen met de stichting van de staat Israël of uiterlijk met de inname van Oost-Jeruzalem in 1967 ten einde zijn gegaan. Echter, wij weten uit de profetie in Zacharia 14:2 dat Jeruzalem nog eens door de heidenen vertrapt zal worden. En dat laat ons zien dat de tijden van de heidenen nog niet echt ten einde zijn. Maar alles wat er met en rond Israël gebeurt, geeft ons wel te verstaan dat het einde dichtbij is gekomen.

Bovendien maakt Jakobus in vers 14 van Handelingen 15 duidelijk dat God eerst een volk uit de heidenen voor Zijn naam zou aannemen. Deze door God gestelde prioriteit moet dus eerst in vervulling gaan voordat de Here de vervallen hut van David weer zal oprichten. In soortgelijke wijsheid schrijft Paulus: "...dat er voor een deel verharding over Israël is gekomen, totdat de volheid van de heidenen is binnengegaan" (Rom. 11:25). Wat zeggen Jakobus en Paulus hier met andere woorden? De opname van de Gemeente moet eerst plaatsvinden, daarna maakt God een eind aan de verharding van Israël en richt Hij de vervallen hut van David weer op.

Wat wordt er met het "oprichten van de vervallen hut van David" bedoeld? Gaat dit slechts om de wederopbouw van een Joods staat, zoals we dat in het ontstaan van de staat Israël kunnen zien, of wordt er nog iets meer mee bedoeld? Kennelijk gaat het hier over het herstel van de dynastie van David door de grote Zoon van David, Jezus Christus, die dan tot in eeuwigheid zal heersen.

Met de hoop op Zijn eeuwig Koninkrijk groet u met shalom,
Uw

Frederik Winkler

4 **COVERSTORY:** Rumoer rond wet op Joodse nationaal staat

8 **COVERSTORY:** Basiswet over de Joodse nationale staat

POLITIEK

9 Korte berichten

11 Gevangenis of vakantieoord?

12 Palestijnen veroordelen arabische TV-documentaire

MAATSCHAPPIJ

13 Korte berichten

14 De neergang van het christendom in het midden-oosten

15 De sultan en het antisemitisme

16 Het zwijgen van de Joden

17 Een breuk in de muur

WETENSCHAP

18 Korte berichten

19 Fysiotherapie voor de hersenen

20 Technion: Geluksgevoelens doen tumoren slinken

21 **BIJBEL:** Israël, een heel bijzonder volk
Deel 29. Het nieuwe verbond

RUMOER ROND WET OP JOODSE NATIONALE STAAT

De Israëlische regering heeft met een krappe meerderheid een wetsvoorstel door het parlement geloodst dat in de Israëlische maatschappij veel stof doet opwerpen. Waar gaat het nu precies over?

III

Halverwege juli 2018 nam het Israelische parlement een wetsvoorstel aan waarover ongeveer zeven jaar geleden voor het eerst werd gedebatteerd. In mei 2018 werd het voorstel in zijn eerste versie met 64 tegen 50 stemmen aangenomen. Daarna heeft men het beetje bij beetje nog bewerkt, tot vlak voor de laatste stemming in juli. De opnieuw met een krappe meerderheid (62 tegen 55 stemmen) aangenomen wet onderstreept het Joodse karakter van de staat Israël. Hoewel uit opiniepeilingen blijkt dat grote delen van de Joodse maatschappij in Israël deze wet verwelkomen, betekent dit nog niet dat zij tevreden of het volledig eens zijn met de definitieve tekst. Maar discussies over de fijne nuances verdwenen onder het kabaal van de stemmen van de critici die allerlei argumenten naar voren brachten over het einde van het democratische karakter van de staat, een falend gelijkheidsprincipe tot en met het verwijt dat mensen werden gemarginaliseerd en gediscrimineerd.

INHOUD VAN DE WET

De nieuwe wet is een bijzonder beschermde wet, waardoor hij bijna hetzelfde is als een grondwet. Hij kan ook niet met een eenvoudige meerderheid van stemmen in het parlement worden veranderd of opgeheven. Qua inhoud regelt de wet de naam, het staatsembleem, het volkslied en feest- en gedenkdagen van het land, evenals de kalender en de rustdag, de sabbat. Daarnaast verwijst de wet naar de status van het Joodse erfgoed en de verbondenheid en solidariteit met het Joodse volk overal ter wereld, de diaspora. Een ander terrein dat deze wet op de Joodse nationale staat regelt (dat in de media overwegend de nationaliteitenwet werd genoemd), is het aspect taal. De wet bepaalt dat het Ivriet, het moderne Hebreeuws, de landstaal is. Het Arabisch krijgt in de wet een “bijzondere status toebedeeld”. Nog een ander aspect was een geschilpunt tussen de coalitiepartners. In de oorspronkelijke versie werd toegezegd dat “een gemeenschap die uit mensen van dezelfde geloofsbelijdenis (...) bestaat”, het recht heeft “om haar exclusieve karakter te behouden”.

Uiteindelijk is dit veranderd in de bevoordingen dat de staat Israël zich het recht voorbehoudt om tegen de achtergrond van de “nationale waarden” de ontwikkeling en consolidering van Joodse nederzettingen te bevorderen, met andere woorden, elke vorm van nederzetting met een expliciet Joods karakter zal ondersteunen.

DE ISRAËLISCHE CRITICI

Met name de twee laatstgenoemde aspecten waren voor het Arabisch-islamitische parlements lid Ayman Oudeh de reden om van de “dood van onze democratie” te spreken, waarvan de “begrafenis vandaag in de voltallige vergadering plaatsvindt”. Niet alleen het politiek linkse kamp in de Knesset was het met hem eens; ook brede kringen van de liberale bevolking tot en met het linkse spectrum waren bezorgd, verontwaardigd of zelfs ontzet dat ‘democratisch’ moest wijken voor het ‘Joodse karakter’. Toen de Druzische minderheid zich ontevreden toonde over de wet, stak er in de Israelische maatschappij een storm op.

Druzen, die zich in de 12de eeuw van de islam hebben afgescheiden, beschouwen zich voor een deel als onderdeel van de wereld van de Arabische cultuur. Anderen wijzen dit af op grond van de jarenlange marginalisering en vervolging door moslims. De in Israël levende Druzen staan sinds de stichting van de staat loyaal achter Israël. Ze zijn overal in het leger, bij de grenspolitie en de politie vertegenwoordigd. Je vindt hen ook in hogere functies, zoals minister van Communicatie Ayyoub Kara (Likud), die vóór het wetsvoorstel heeft gestemd. Veel loyaal achter Israël staande Druzen zijn van mening dat ze door deze wet “tweederangs burgers” worden.

Hoe groot de verontwaardiging was bleek niet alleen uit een onderhoud van Druzische leiders met premier Benjamin Netanyahu, waarbij

men af en toe stevig tegen elkaar uitviel. Het bleek ook uit een aanklacht bij het hooggerechtshof en nog meer bij een buitengewone demonstratie op het Rabin plein in Tel Aviv, waar ongeveer 50.000 leden van deze minderheid van 130.000 personen kwamen opdagen. In dit verband is ook interessant dat de Arabische gemeenschap in Israel van haar kant een week later opriep tot een demonstratie tegen de wet. Van de 1,7 miljoen Arabische inwoners van Israël verschenen er die zaterdagavond 30.000. En wat nog interessanter is: er stonden aanzienlijk minder niet-Arabische demonstranten achter hen dan er niet-Druzische deelnemers achter de door Druzen georganiseerde demonstratie hadden gestaan.

Ontegengesteld is dat in het verleden allerlei gebeurtenissen de toch al uiterst veelzijdige en diep verdeelde Israelische maatschappij op haar grondvesten hebben doen schudden. Denk bijvoorbeeld aan de moord op Rabin of de door Sharon uitgevoerde terugtrekking uit de Gazastrook. Dit keer schijnt er echter een ander bestel aan het wankelen te raken en lijkt er zich geen kloof, maar een splijting af te tekenen. Tegen deze achtergrond is het niet verbazend dat president Reuven Rivlin nogmaals en herhaaldelijk heeft opgeroepen om elkaar niet uit te sluiten, maar juist het aanvaarden van elkaar op de voorgrond te plaatsen. Toen daarop enkele leden van de regeringscoalitie in het vuur van het maatschappelijk debat verklaarden dat ze een aantasting van de wet door het hooggerechtshof als een oorlogsverklaring beschouwden, was een ding duidelijk: de rechts-conservatieve regering heeft de wet dan wel door de Knesset gekregen (ook door handig te manoeuvreren met de ultraorthodoxe partijen), maar de strijd om bevoordingen, betekenis en mogelijke implicaties is nog maar net begonnen.

BLIK IN DE WERELD DIE TOT NADENKEN MOET STEMMEN

Terwijl Israëli's onderling ruzieden, was men het in het buitenland daarentegen veel meer met elkaar eens; velen zagen zich namelijk bevestigd in hun mening dat Israël een apartheidsland is. Er zijn heel wat argumenten voor en tegen de wet over de Joodse nationale staat aan te voeren. Daarbij dient men met de volgende aspecten rekening te houden:

- Ook als je de Onafhankelijkheidsverklaring van Israël nauwkeuriger bekijkt, zie je dat Israël inderdaad vanaf de stichting een Joods land en ook nog eens een immigratieland voor uitsluitend Joden is. Daarbij speelt de zogenaamde wet op de terugkeer een beslissende rol. Deze gaat ten diepste terug op de rassedefinitie van de nazi's, zodat Joden nooit meer op grond daarvan vervolgd kunnen worden. Israël was al vóór deze wet de enige ‘veilige haven’ voor Joden in de wereld. Deze al tientallen jaren bestaande wet op de terugkeer is algemeen geaccepteerd als onderdeel van het bestaansrecht van Israël. Ook Nederland is een land dat mensen die zich op grond van hun Nederlandse afstamming hier thuis voelen, met voorrang als immigranten opneemt.
- Overal ter wereld zijn op vlaggen ook religieuze symbolen te vinden, zowel de halve maan als het kruis. Waarom zou een land dat uitdrukkelijk als Joodse staat is gesticht, niet als het enige Joodse land ter wereld hetzelfde doen wat Scandinavische landen op hun nationale vlag met het naar de apostel Filippus genoemde Filippuskruis (Scandinavische kruis) en talloze islamitische landen met de halve maan sikkkel tentoon spreiden?
- In de Israelische wet is wel sprake van Joods, maar niet van de joodse godsdienst als de staatsreligie. De verschillende religieuze groeperin-

gen in Israël blijven hun burgerlijke staatsrecht volgens hun eigen gebruiken regelen. In een artikel dat de gerenommeerde Wall Street Journal hierover publiceerde, staat: “In dit opzicht is Israël liberaler dan zeven Europese landen die het christendom tot staatsreligie hebben verklaard”.

- Israël heeft zichzelf tot nationale staat van het Joodse volk verklaard zonder individuele rechten van enige andere inwoners van Israël aan te tasten. Als dat zo nodig hetzelfde moet zijn als ondemocratisch, dan hebben minstens zeven Europese landen een democratieprobleem. Een daarvan is het in 1993 ontstane Slowakije, het thuisland van de Slowaken. In hun grondwet legt de “Slowaakse natie” het “natuurlijke recht van hun volk op zelfbestemming” vast, hoewel ook andere volksgroepen het land als hun vaderland beschouwen.
- Er zijn heel wat landen in de wereld die je multi-etnisch kunt noemen, die de taal van de meerderheid vastleggen als de officiële landstaal. Hiervoor hoef je in Europa maar naar de Baltische staten te kijken. Zo is in Letland het Lets de officiële landstaal, hoewel het de moedertaal van slechts twee derde van de bevolking is. Met de passage over de taal geeft de Israëlische wet uitdrukking aan een reëel gegeven situatie: 75% van de inwoners van Israël is Joods, en de nog veel meer verbreide omgangstaal van de bevolking is al tientallen jaren het Ivriet.
- Misschien herinneren de lezers van NUI zich nog een artikel met de titel ‘Samen trots, maar we wonen liever apart’ (juli 2017), waarin we vertelden dat men in Israël “met het kakelbonte openbare leven geen moeite heeft, maar als het om wonen gaat, wil iedereen het liefst naar eigen goeddunken

leven. Of men nu Joods of Arabisch is [islamitisch of christelijk, Druizisch en Tsjerkessisch], de scheiding van woonruimte die de voorkeur [van de Israëli's] heeft, berust niet op etnische of politieke gronden, maar op religie en de wens om ongestoord de eigen levensstijl te kunnen voeren.” Aan de wens van islamitische Israëlische Arabieren kwam niet al te lang geleden het hooggerechtshof tegemoet door hun gemeenschappen toe te staan de toeloop van andersgelovigen in te perken om het eigen karakter van hun vestigingsplaats te behouden. Overigens heeft het hooggerechtshof dit bij een andere uitspraak overwegend door Joden bewoonde nederzettingen geweigerd. Daaraan zij nog toegevoegd dat binnen de Palestijnse Autoriteit op verkoop van land aan Joden de doodstraf staat. En op Hawaii bijvoorbeeld genieten alleen mensen die als ‘etnische Hawaiianen’ gelden, bepaalde privileges bij het kopen van grond; een praktijk die in veel landen geldt. Dus waarom mag Israël niet met de dienovereenkomstige paragraaf van de wet op het Joodse nationale staat een procedure oppakken die de Volkenbond in 1922 in het kader van het Britse mandaat over Palestina heeft vastgelegd onder de woorden: “Bevordering van de gesloten nederzettingen van de Joden”?

CONCLUSIE

Tegen deze achtergrond zette Yohanan Plesner, de voorzitter van het onafhankelijke Israel Democracy Institute (IDI), uiteen dat geen enkele van de sinds 1958 aangenomen bijzonder beschermde wetten betrekking heeft op het principe van gelijke rechten. Het gaat om in totaal 14 wetten over onderwerpen als de Knesset, de president van het land, het leger, de rechtspraak, maar ook over ‘land blijft staatseigendom’, Jeruzalem en over de men-

selijke waarde en vrijheid. Plesner geeft toe dat de wet “bij veel mensen angstgevoelens en bange voorgevoelens wakker maakt”, die in de toekomst best terecht zouden kunnen zijn. Maar dat zou alleen gelden als de samenstelling van het hooggerechtshof zou veranderen, zodat er voor wat betreft de externe garantie van gelijkheid een jurisprudentie zou kunnen komen die “gelijke rechten of rechten van niet-Joodse of niet-orthodoxe groeperingen zou discrimineren of schenden”. Plesner zegt echter ook duidelijk dat de wet op de Joodse nationale staat “eerder een symbolisch karakter toekomt dan praktische implicaties”. “Met de missende democratische component en de nadruk op het Joodse karakter van de staat Israël geeft de wet de vijanden van het zionisme die Israëls recht op zelfbestemming willen schenden, munitie in handen. Israël heeft niet alleen sterke democratische fundamenteen, maar eveneens zulke instellingen. De wet verandert niets aan de manier waarop dit land toch al functioneert, want hij stelt geen nieuwe spelregels op.” Ook anderen kwamen ondanks hun kritiek tot de conclusie dat er geen in memoriam van de Israëlische democratie nodig is; pas latere politieke en juridische ontwikkelingen zullen laten zien hoe het met de democratische dimensie gesteld is.

Bij veel Israëli's, ook bij voorstanders van de wet, is een heel andere vraag opgekomen: was het nu echt nodig om deze wet aan te nemen? *Antje Naujoks*

BASISWET OVER DE JOODSE NATIONALE STAAT

Aangenomen door de Knesset in de zomer van 2018.

Israël als nationale staat van het Joodse volk.

1. BASIS PRINCIPES

- A. Het land Israël is het historische vaderland van het Joodse volk waar de staat Israël is gesticht.
- B. De staat Israël is het nationale vaderland van het Joodse volk, waar het zijn natuurlijke, culturele, religieuze en historische recht op zelfbestemming vervult.
- C. Het recht op nationale zelfbestemming is uniek voor het Joodse volk.

2. DE STAATSSYMBOLEN

- A. De naam van het land is Israël.
- B. De nationale vlag is wit met twee blauwe strepen aan de randen en een blauw schild van David (Davidster) in het midden.
- C. Het staatswapen is een zevenarmige menora met olijfbladeren aan beide zijden en daaronder het woord 'Israël'.
- D. Het volkslied is het HaTikwa.
- E. Bijzonderheden over staatsymbolen worden wettelijk vastgelegd.

3. DE HOOFDSTAD VAN HET LAND

Jeruzalem, volledig en verenigd, is de hoofdstad van Israël.

4. TAAL

- A. De landstaal is het Hebreeuws.
- B. Het Arabisch heeft een bijzondere status in het land; het gebruik van het Arabisch in rijksinstellingen of door deze wordt wettelijk geregeld.
- C. Deze clausule betreft niet de status die het Arabisch vóór het van kracht worden van deze wet is verleend.

5. BIJEBRENGEN VAN HEN DIE IN BALLINGSCHAP LEVEN

Het land zal steeds open staan voor de Joodse immigratie en de immigratie vanuit de diaspora.

6. BAND MET HET JOODSE VOLK

- A. De staat zal zich inzetten om de veiligheid te waarborgen van de leden van het Joodse volk die vanwege hun Joodse afkomst of hun nationaliteit in problemen of in gevangenschap zijn geraakt.
- B. De staat dient binnen de diaspora de relatie tussen het land en de leden van het Joodse volk te verstevigen.
- C. De staat dient het culturele, historische en religieuze erfgoed van het Joodse volk onder de Joden in de diaspora te bewaren.

7. JOODSE VESTIGING

De staat beschouwt de ontwikkeling van Joodse vestigingen als een nationale waarde en zal de stichting en consolidering ervan versterken en bevorderen.

8. OFFICIËLE KALENDER

De Hebreeuwse kalender is de officiële kalender van het land en daarnaast wordt de Gregoriaanse kalender als officiële kalender gebruikt. Het gebruik van de Hebreeuwse kalender en van de Gregoriaanse kalender wordt door de wet bepaald.

9. ONAFHANKELIJKHEIDSDAG EN HERDENKINGSDAGEN

- A. De Onafhankelijkheidsdag is de officiële nationale feestdag van het land.
- B. De dodenherdenking voor de gevallen in Israëls oorlogen en de Holocaust- en heldenherdenking zijn officiële herdenkingsdagen van het land.

10. RUSTDAG EN SABBAT

De sabbat en de feesten van Israël zijn de gevestigde rustdagen in het land; niet-Joden hebben het recht om op hun rustdagen en feesten te rusten; details hierover worden wettelijk vastgelegd.

11. ONVERANDERLIJKHEID

Deze basiswet mag niet veranderd worden, tenzij door een andere basiswet die door een meerderheid van de leden van de Knesset is aangenomen.

Bearbeitung Antje Naujoks

© TOMARKIN YICAL - www.gpo.gov.il

45 JAAR NA DE JOM KIPPOER OORLOG

De verrassingsaanval van de Egyptenaren en de Syriërs vond op 6 oktober 1973 plaats, de hoogste Joodse feestdag, namelijk Jom Kippoer, toen de meeste inwoners van Israël zich vastend en bidend in de synagogen bevonden. Het zou de vierde oorlog van het destijds nog maar 25 jaar bestaande Israël worden. Toen er na bemoeienissen van de VN na 2½ week een gevechtspauze van kracht werd en er moeizame onderhandelingen van start gingen, telde het kleine Israël met zijn nipt 3,3 miljoen inwoners 2656 doden, 7250 gewonden en ruim 350 krijgsgevangenen. Bovendien had de Jom Kippoer oorlog politieke gevolgen, want in april 1974 trad premier Golda Meir af. Rond de verjaardag van de oorlog gaan de gedachten van veel mensen naar de angstaanjagende sirenes en de hectische mobilisatie op Jom Kippoer, wanneer alles in Israël stilligt en het volkomen rustig is. Ook denkt men dan terug aan de verschrikkelijke gebeurtenissen aan de fronten, want de Jom Kippoer oorlog is een van de grootste trauma's waar de Joodse gemeenschap van Israël tot op de dag van vandaag mee worstelt. **AN** ■

KANSEN VAN DE ISRAËLISCHE DEMOCRATIE

Eind oktober vinden in Israël de vijfjaarlijkse gemeenteraadsverkiezingen plaats. Juist op dit gebied blijkt welke kansen het Israëli-sche democratische bestel biedt. In 2013 trad er voor het eerst in Israëls geschiedenis een Arabische vrouw aan voor het ambt van burgemeester in Nazareth. In 2008 lieten bij de plaatselijke verkiezingen 149 Arabische vrouwen zich op de kandidatenlijsten plaatsen, van wie er zeven werden gekozen. In 2013 traden er voor het eerst Arabische vrouwen aan voor het gemeentebestuur in de steden Akko, Haifa en Lod, die een gemengde bevolking hebben. Van de 302 vrouwelijke kandidaten in het hele land werden er 17 gekozen. En nu schrijft het 20.000 overwegend islamitische inwoners tellende Kfar Qara bij Haifa geschiedenis, want hier hebben zich zelfs twee vrouwen voor het ambt van burgemeester kandidaat gesteld: de 55-jarige lerares en schooldirectrice Victoria Zahalka-Medlij, een traditionele moslima en moeder van zes kinderen, en Birveen Azab-Mahameed, die in moderne westerse kleding optreedt en tijdens haar academische carrière en haar toneelspel 's avonds een zoon opvoedde. Ze leggen verschillende accenten, maar zijn allebei net als hun echtgenoten van mening dat vrouwen meer democratische vertegenwoordiging geboden dient te worden. Omdat slechts zes van de 257 gemeenten in Israël door vrouwen worden geleid, geloven zij dat er niet alleen in de Arabische maatschappij, maar over het algemeen nog veel te doen valt. **AN** ■

GEEN RUST ROND GAZA

Terwijl we nog aan dit nummer van NUI werkten, escaleerde de situatie langs de grens met de Gazastrook opnieuw. Binnen 24 uur werd Israël met ongeveer 180 raketten aangevallen. En voor het eerst sinds 2014 kwam ook Beer Sheva weer onder vuur te liggen. Het leek alsof er een oorlog voor de deur stond. Egypte en de VN bemiddelden en niet veel later, vlak voor het sluiten van de redactie, was er sprake van een overeenkomst. Maar ook al komt het inderdaad zo ver, punt twee is of men zich er ook aan zal houden. Raketten en de al maandenlang grote schade aanrichtende vliegtuigen en ballonnen met brandende lonten, ontvlambaar materiaal en giftige stoffen die door de lucht naar Israël worden gestuurd, zijn slechts een onderdeel van de oorlogvoering door Hamas. Al maanden geleden ontdekte de cybereenheden van het Israëli-sche leger dat Hamas via valse datingprofielen stilletjes de smartphones van alleenstaande soldaten probeert binnen te komen. Bij de laatste escalatieronde ontdekte men dat Hamas via dekmantelprofielen op Facebook Israëli's probeert over te halen een waarschuwingsapp tegen raketten te downloaden. Maar deze app geeft niet alleen valse waarschuwingen, hij neemt ook de besturing van alle functies van de smartphone over. En hij is niet te deactiveren of te wissen. Daarmee moeten mensenlevens in gevaar worden gebracht. Hamas stapt steeds meer over op de cyberoorlog. **AN** ■

UN-WATCH PRESENTEERT KNESSET SCHOKKEND RAPPORT

UN-Watch is een in 1993 in het leven geroepen non-gouvernementele organisatie (ngo), die zich tot taak gesteld heeft een kritisch oog te werpen op de besluiten van de Verenigde Naties. Onlangs presenteerde UN-Watch het Israëliëse parlement een bijzonder rapport, waarover senior manager Hillel Neuer van UN-Watch uiteenzette: “Wat de strijd tegen het antisemitisme aangaat, hebben de VN gefaald, hoewel men hoog in het vaandel geschreven had overal ter wereld racisme, xenofobie en discriminatie te zullen bestrijden”. Er vielen best wel enkele VN-programma’s te prijzen, zoals het onderwijsprogramma over de Holocaust, maar alles bij elkaar heeft deze organisatie het niet eens voor elkaar gekregen om adequaat op antisemitisme in de eigen gelederen te reageren, zo luidt de harde conclusie van UN-Watch. Israël ziet zich in zijn houding bevestigd: “Als het over Joden en Israëli’s gaat, worden de VN een vijandig en vooringenomen orgaan”, zo vatte Yair Lapid van de partij Yesh Atid naar aanleiding van de overhandiging van het rapport van UN-Watch de in Israël overheersende mening samen. **AN** ■

MAATREGELN TEGEN BDS AAN UNIVERSITEITEN VS SUCCESVOL

In het afgelopen academische jaar ging men er van uit dat de studentenbesturen van nog eens 15 Amerikaanse universiteiten zich bij de boycot van Israël zouden aansluiten. Uiteindelijk waren er slechts tien aanvragen, waarvan er drie zijn aangenomen. Opvallend is dat er aan deze laatste universiteiten geen Maccabee Task Force actief was. Dit is een door de Joods-Amerikaanse miljardair Sheldon Adelson gesteunde vereniging van pro-Israël activisten. David Brog, die de Maccabee Task Force leidt, ziet dit als een bevestiging dat de voorlichtingsmaatregelen van doorslaggevend belang zijn om studenten te helpen de argumenten van de BDS beter tegemoet te kunnen treden. “We hebben wel een goed, maar lang geen perfect jaar gehad. We hebben enkele slagen gewonnen, maar om de BDS te verslaan moeten we doorgaan.” Toen Brog, een neef van de vroegere premier Ehud Barak, na zijn werk voor Christians United for Israel drie jaar geleden de leiding van de Maccabee Task Force overnam, waren er slechts in zes Amerikaanse universiteiten dergelijke groepen actief; tegenwoordig zijn het er veertig. Gezien de duizenden universiteiten in de VS is dat maar een druppel op een gloeiende plaat. Maar Brog vindt ook: “Als je het nuchter bekijkt, slechts enkele tientallen Amerikaanse hogescholen hebben zich bij de BDS aangesloten, maar op bijna alle universiteiten wordt Israël ook zonder een band met de BDS gebrandmerkt en gediscrimineerd. Voorlichting is dus overal belangrijk.” **AN** ■

CONFLICT

GEVANGENIS OF VAKANTIEOORD?

Een Palestijnse jongere heeft in Israël een gevangenisstraf uitgezeten wegens een overval op een soldaat en aanzetten tot terreur. Zij werd een heldin van het Palestijnse volk, maar haalde zich wel de hoon van de tegenstanders van het Syrische regime op de hals. De reden: haar verhaal over de omstandigheden in de Israëlische gevangenis.

Het meisje benutte de acht maanden van haar verblijf in een Israëlische gevangenis niet alleen om zich op haar eindexamen voor te bereiden. Zij ging ook verder met haar juridische opleiding, maakte gebruik van de gevangenisbibliotheek, zong en danste op feestdagen, keek tv en genoot met de andere vrouwen in haar cel van het leven. Samen met hen bereidde zij zo vaak gezamenlijke maaltijden dat zij tijdens haar gevangenschap zegge en schrijve negen kilo aankwam. Toen deze tijd voorbij was en zij naar huis in het Palestijnse dorp Nebi Salach was teruggekeerd, vertelde zij de Arabischtalige tv-zender RT over de tijd van haar detentie. In dit interview, zo gaven ook andere journalisten door, viel zij de “wrede Israëlische bezetting” aan en riep op om vast te houden aan het “gewapende verzet voor de bevrijding van Palestina”. Haar woorden gingen werkelijk de wereld rond.

Ahed Tamimi is 17 jaar. Zij maakte het vanwege een videoclip tot heldin van het Palestijnse volk. Daarin is te zien dat ze enkele minuten lang een Israëlische soldaat probeert te provoceren. Ze scheldt hem uit, trekt en rukt aan zijn uniform, schopt hem en duwt hem om. Omdat de jonge Israëli zich op geen enkele manier laat provoceren, geeft ze hem tot slot een oorvijs. De videoclip werd zo vaak op het net bekeken dat hij viraal werd en de jongere definitief tot een veelgeprezen symboolfiguur van het Palestijnse verzet maakte. Vanwege haar gedrag jegens een Israëlische soldaat werd zij tot een gevangenisstraf veroordeeld. Door haar status had zij na haar vrijlating niet alleen een ontmoeting met president Mahmoud Abbas van de Palestijnse Autoriteit, zij kreeg ook een telefoontje van de Turkse president Erdogan.

En er kwamen nog meer blijken van erkenning van islamitische leiders die maar al te graag in het licht van deze nog maar net vrijgelaten ‘heldin’ wilden zonnen.

Niet iedereen trapte hier echter in. Een befaamd presentator van de televisiezender Al Jazeera, die Israël zeer vijandig bejegent, kon er gewoon niet omheen de tegenstrijdigheid te zien tussen Tamimi’s uitspraken over de “wrede Israëlische bezetting” en haar schilderingen van de omstandigheden in de gevangenis. “Daar moet je je tenslotte toch echt afvragen of ze nu gevangen zat of een paar maanden met vakantie is geweest”, zo twitterde Feisal al Qasam nadat hij het tv-interview met Tamimi gezien had. In het interview kon men bovendien nauwelijks voorbij gaan aan het feit dat deze jonge vrouw kerngezond en ook nog eens uitstekend gevoed was. In een volgend interview, dat Tamimi aan het internetportaal Democracy Now gaf, vielen haar beschrijvingen op wonderbaarlijke manier ineens heel anders uit. Ze had het nu over de “uiterst zware omstandigheden in de gevangenis” en over een “uiterst kleine cel zonder ventilatie”. Bovendien beschreef ze dat de medische verzorging ontoereikend was en dat er “geen toegang tot onderwijs gegeven wordt”. Deze verandering leidde er niet toe dat er medelijden opkwam, integendeel.

Vooraf inwoners van Syrië waren er bijzonder verontwaardigd over. Zij hebben vanwege zeven jaar burgeroorlog met een totaal andere realiteit te leven. Tot grote pech voor Tamimi en haar vurige aanhangers publiceerde de Syrische dictator Bashar al-Assad uitgerekend vlak na de vrijlating van Tamimi lijsten met de namen van mensen die tijdens de burgeroorlog in Syrische gevangnissen zijn vastgehouden

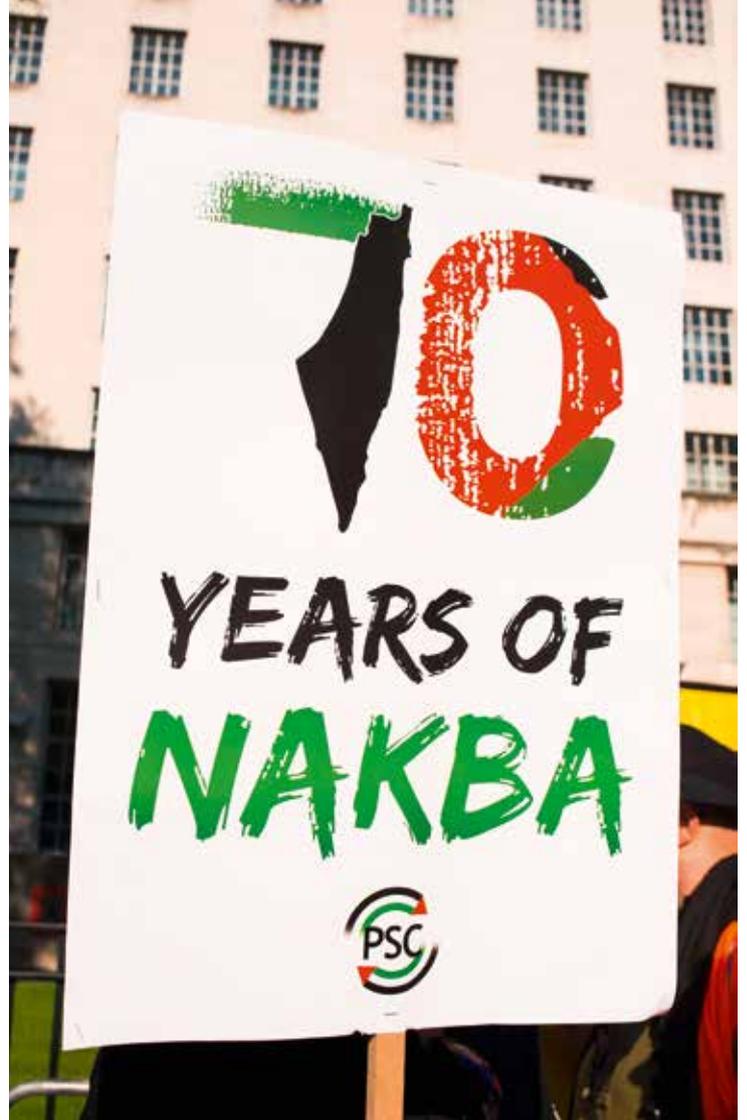
en daar de dood hebben gevonden. Het zijn niet alleen eindeloos lange lijsten, maar je vindt er ook heel wat jongeren en zelfs kinderen op. Het is dan ook niet verrassend dat veel door leed beproefde Syriërs met het oog op de schilderingen van Tamimi hun verontwaardiging de vrije loop lieten: “Dat zij zo over die tijd spreekt alsof zij geleden had, is je reinste huichelarij. De echte helden in het zuiden van Syrië zouden maar al te graag een gevangenisstraf onder ‘de zionistische bezetter’ willen uitzitten als ze ook negen kilo zouden aankomen. Maar in plaats daarvan hebben ze een gevangenisstraf ‘onder de bezetting van Assad’ voor ogen. En het resultaat daarvan zijn minstens 3000 martelaars die in de Syrische gevangnissen het leven hebben gelaten”, zo merkte een anonieme Syriër in een commentaar op internet op. Een Syrische activist, fotograaf Yassir Wardh, was nog duidelijker: Ahed Tamimi mocht zich gelukkig prijzen dat ze uitgerekend in een Israëlische gevangenis een gevangenisstraf had uitgezeten. Ze mocht wel van geluk spreken dat ze er heel, gezond en zonder een schrammetje weer uit was gekomen. “Ze hebben haar niet verkracht, en ze is zelfs niet een keer geslagen. Zij zat in zo’n gevangenis, terwijl duizenden Palestijnen in de Syrische gevangnissen vermoord worden.” In een ander anoniem commentaar stond: “Zij heeft in een van haar interviews gezegd dat zij in de gevangenis van het leven is gaan houden. Maar wie in een van de gevangnissen van de Arabische landen belandt, betreurt het ten diepste dat zijn moeder hem het leven heeft geschonken.”

ZL ■

MEDIA

PALESTIJNEN VEROORDELEN ARABISCHE TV-DOCUMENTAIRE

De Palestijnse Autoriteit schuimbekte van woede, want vanuit hun optiek plaatst de documentaire van een Saoedi-Arabische televisiezender de Nakba (de Palestijnse catastrofe) in een “zionistisch licht”.

Dat de Palestijnse Autoriteit evenals verschillende andere Palestijnse forums verontwaardigd gereageerd hebben en uitdrukkingen als “schandalig”, “verdraaiing van historische feiten”, “ondermijning van de Palestijnse zaak” en ook “bagatellisering van de door de zionistische entiteit begane onrechtvaardigheden” hebben gebruikt, is beslist niet nieuw. Wie echter gelooft dat Israël hier weer eens tot zondenboek wordt gemaakt, vergist zich geweldig. Het mikpunt van deze kritiek is juist de Saoedi-Arabische televisiezender al-Arabiya met zijn tweedelige documentaire Nakba, waarin het ontstaan van de staat Israël wordt nagegaan.

Met het woord ‘Nakba’ denken de Palestijnen terug aan de gebeurtenissen die met de stichting van de staat Israël in 1948 begonnen en tot gevolg hadden dat er 700.000 Palestijnen uit het gebied zijn gevlucht. Niet alleen herdenken zij deze ‘nationale catastrofe’ tot op de huidige dag, want hoewel er van de oorspronkelijke vluchtelingen nog maar enkele tienduizenden in leven zijn, hameren zij in verband daarmee ook op “hun legitieme recht op terugkeer naar hun vaderland”, het gebied

waar nu al 70 jaar lang de staat Israël bestaat.

De Arabischtalige televisie nieuwszender al-Arabiya is in 2003 opgericht als onderdeel van het mediaconcern MBC, dat het eigendom is van Saoedische investeerders en als een van de grootste concurrenten van de tv-zender Al-Jazeera geldt. Deze laatste zender heeft overigens ook een serie over deze thematiek uitgezonden, die de titel ‘Al Nakba: 70 jaar catastrofe’ draagt en voor kijkers ook in het Engels toegankelijk is. De zender al-Arabiya maakte over zijn documentaire in twee delen bekend heel bewust een tweedelige serie geproduceerd te hebben. Men wilde de gebeurtenissen van 1948 door artikelen en interviews met getuigen uit die tijd eenmaal vanuit de optiek van de Palestijnen en eenmaal vanuit die van de Israëli’s weergeven. Men voegde eraan toe dat de documentaire “vrij van ideologie en stellingname voor een van de partijen” was. Voor de weergave van de geschiedenis van voor de stichting van de staat Israël belandden er ook filmmateriaal uit de Holocaust en het Israël van vóór 1948 in de documentaire. Bovendien komen er ook Israëli’s aan het woord.

Al mag men niet vergeten dat het ook kritiek van Saoedische academici regende (vooral vanwege de verwijzing naar de op het Joodse volk begane massamoord, gekoppeld aan de Joodse wil om te overleven en het streven naar nationale soevereiniteit), het was de algehele toonzetting die de Palestijnen, zoals sommige Israëliëse media het formuleerden, “volkomen door het lint deed gaan”. Zij vielen de documentaire aan als een “schandalige journalistieke catastrofe”. Zij schoven de zender in de schoenen het “zionistische verhaal” overgenomen te hebben en daardoor de “Arabische en Palestijnse zaak bedrogen en verraden” te hebben. Enkele Palestijnse critici gingen zelfs nog verder en beschuldigden de zender ervan doelgericht een normalisering met Israël te willen inleiden. En zo viel er onder andere op de Palestijnse en enkele Arabische forums te lezen: “De zaak Palestina is heldere, actuele geschiedenis. Het zal Al-Arabiya en anderen niet lukken om historische feiten te verdraaien.” Overigens hadden de Palestijnse forums geen kritiek op dat deel van de documentaire waar Palestijnen aan het woord komen. **AN**

VERSTANDIGE INVESTERING VAN ISRAËL

Om het steden mogelijk te maken om van Israël's innovatievriendelijkheid als start-up land te profiteren heeft de regering een nieuw initiatief met de naam CityZoom uitgeschreven. Met een bedrag van omgerekend 585.000 euro wil men projecten bevorderen die steden 'slimmer' maken. Dat wil zeggen dat men oude bekende problemen zoals parkeren en files met moderne digitale oplossingen wil gaan aanpakken. Het middelpunt van dit initiatief vormt een databank die stadsbesturen met ondernemingen in allerlei sectoren in contact brengt, zoals onder andere cyberveiligheid, digitalisering en 'groene oplossingen'. Tegelijk vinden geïnteresseerde steden ook voorstellen voor oplossingen die in Chicago, New York, Londen en Barcelona zijn uitgewerkt. Met de hulp van de regering moeten er nog andere hordes worden genomen, want Israël telt veel kleine gemeenten die enerzijds geen langetermijnplanning maken en anderzijds ondernemers afschrikken met hun teveel aan bureaucratie. Daarom wil men de steden niet alleen nieuwe oplossingen ontsluiten, maar ook bedrijven aanmoedigen hun technische innovaties tevens voor Israël's gemeenten aan te bieden. **AN**

BESCHERMING TEGEN AARDBEVINGEN IN ISRAËL

Tijdens de zomerweken is het noorden van Israël, en dan vooral het gebied rond het Meer van Galilea, door tientallen aardbevingen getroffen. Terwijl men veel seismische schokken nauwelijks kon waarnemen, gebeurde dat wel met andere schokken van soms wel een kracht van 4,3 op de schaal van Richter. De Afrikaanse en Arabische tektonische platen botsen hier op elkaar en vanuit de geschiedenis zijn er in dit gebied heel zware aardbevingen bekend. Bovendien waarschuwen deskundigen dat "het al lang tijd" is voor een zwaardere aardbeving. Zowel in 1836 als in 1927 kwam het hier tot forse seismische activiteit, "zodat we ervan uit moeten gaan dat ons elke 100 jaar een zwaardere aardbeving kan overkomen". Bij de aardbevingen van dit jaar zijn geen menselijke slachtoffers gevallen. Er raakten wel gebouwen beschadigd, maar die zijn niet ingestort. Hoewel er al jaren plannen liggen om eerst openbare instellingen als scholen en ziekenhuizen zo uit te rusten dat ze minder kwetsbaar zijn voor aardbevingen, is er tot nu toe weinig gebeurd. Maar nu heeft de regering in een spoedprocedure 1,2 miljard euro beschikbaar gesteld voor dergelijke maatregelen, waarbij er ook voor een verbetering van de openbare schuilkelders en van die in particuliere woningen gezorgd dient te worden. **AN**

TERUGGAVEACTIE VAN HISTORISCHE OMVANG

Op geregelde tijden roept het Israëlische leger (IDF) op om legereigendommen terug te geven die mensen na hun (reserve)dienstplicht hebben gehouden, hetzij onopzettelijk (zoals in een rugzak achtergebleven munitie), hetzij bewust als een soort souvenir. Ter gelegenheid van het 70-jarig jubileum van het land kwam er opnieuw een oproep om historische spullen of ook documenten terug te geven — anoniem en zonder strafrechtelijke gevolgen. Binnen vier weken kwamen er bij de 100 inzamelingsdepots van het IDF ongeveer een miljoen voorwerpen binnen. Je kon ook vragen om spullen bij je thuis af te halen; de mobiele inzamelingsseenheden van het leger rukten daarvoor ruim 4000 keer uit. Het leger ontving niet alleen munitie en allerlei soorten vuurwapens – van pistool tot stormgeweer –, optische en nachtzichtapparatuur, maar ook kogelvrije vesten, kleding, helmen en tenten terug. Opzienbarend was de teruggaveactie van de weduwe van de in 2009 overleden generaal-majoor Uri Ben-Ari, die in de Zesdaagse oorlog als commandant van een tankbrigade en later als diplomaat heeft gediend. Zijn weduwe kwam hele ordners vol met historisch belangwekkende documenten uit de 50-er tot 70-er jaren van de vorige eeuw brengen. **AN**

CHRISTENDOM

DE NEERGANG VAN HET CHRISTENDOM IN HET MIDDEN-OOSTEN

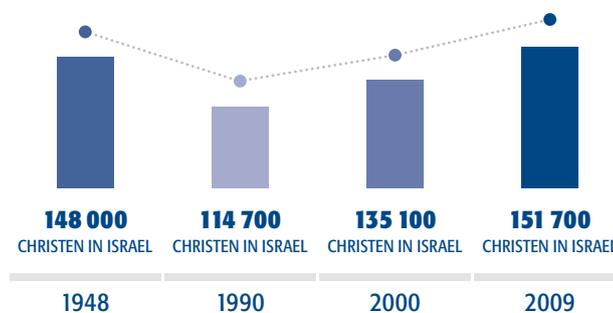
Dat christenen in het Midden-Oosten worden gediscrimineerd en vervolgd is niet iets van vandaag. Dat begon al direct na Jezus' werkzaamheid. De bewijzen daarvan zijn in Israël bewaard gebleven, het enige land in de regio dat momenteel een groeiende christelijke gemeenschap heeft.

Met 2,26 miljard aanhangers is het christendom de meest verbreide godsdienst van de wereld. De blikken van christenen zijn op het land Israël gericht, de bakermat van hun geloof en de plek waar Jezus actief is geweest. In het Midden-Oosten stuit je op de oudste christelijke gemeenten en kerken van de wereld. Van hier trokken de eerste christenen eropuit om hun geloof de wijde wereld in te brengen. Maar juist in het Midden-Oosten is al geruime tijd een neergang van het christendom merkbaar. Momenteel zijn juist christenen de sterkst vervolgde minderheid. Dat begint in Egypte met de kopten (waar NUI over heeft geschreven), loopt dan door Syrië, Irak en verder. In de hele regio bestaat er slechts één uitzondering: Israël.

Sterker nog, Israël is het thuisland van de enige christelijke gemeenschap in het Midden-Oosten die groei vertoont. In de 19de, 20ste en 21ste eeuw vormden christenen nog maar een minderheid in het gebied waar in 1948 de staat Israël ontstond. Terwijl christenen voor de Eerste Wereldoorlog nog bijna 20% van de bevolking uitmaakten, nam hun aantal daarna gestaag af. Voor 1921 vind je het aantal van 71.400 christenen, dat wil zeggen tien procent van de toenmalige totale bevolking. In 1931 was hun aandeel tot negen procent gekrompen, maar de christelijke gemeenschap tot ongeveer 100.000 personen gegroeid. Dit had te maken met de toename van de bevolking als gevolg van de immigratie. Aan de vooravond van de stichting van de staat Israël telde men 148.000 christenen.

Hoewel het aantal christenen in Israël in de eerste decennia na de stichting van de staat terugliep, groeit de christelij-

ke gemeenschap in het huidige Israël. In 1990 noteerde men 114.700 christenen, in 2000 waren het er 135.100 en in 2009 al 151.700, van wie ongeveer 80% Arabisch-talig is. Momenteel vormen christenen 2,1% van de totale bevolking van Israël. Dankzij een gevestigd eigen onderwijssysteem zijn ze zeer goed opgeleid, genieten ze voor het merendeel een goede sociaaleconomische status, zijn ze in hoge posities in de economie, het leger en de politiek te vinden en drukken ze een stempel op steden als Haifa en Jaffa, die al eeuwenlang een

gemengde bevolking hebben. Dit maakt Israël in het hele Midden-Oosten tot een eiland waar christenen goed kunnen gedijen, terwijl om Israël heen door toepassen van vervolging en moordpartijen precies het tegendeel gebeurt.

Over deze treurige geschiedenis van de neergang van het christendom uitgerekend in het gebied waar het is begonnen, vinden we zelfs voorwerpen die meer dan 1000 jaar hebben overleefd. Dat bleek onlangs uit een in Hippos (in het Aramees bekend als Sussita) gedane vondst. Archeologen moesten alle registers opentrekken om de vermeende modder op dit amper 170 gram zware, 4,3 bij 4,5 cm metende voorwerp uit de Byzantijnse periode juist te classifice-

ren. "We ontdekten bij puur toeval", zo vertelde Michael Eisenberg van het Zinman Instituut voor Archeologie van de universiteit van Haifa, "dat er onder de vlek een kruis verborgen zit. We dachten eerst dat het een stuk vuil was, maar uit nader onderzoek bleek dat het zilveren kruis op het stuk messing met opzet onder een laag lood en tin was verborgen. Daar bestaat geen twijfel over, want het smeltpunt van deze metalen is veel en veel lager dan dat van zilver. Op die manier zorgden deze vroege christenen er voor dat het kruis intact bleef."

Israëliische onderzoekers (zoals Alexander Iermolin, die de laboratoriumanalyses heeft gedaan) vertelden verder tegenover de pers dat deze stad op ongeveer twee kilometer van het Meer van Galilea 2200 jaar geleden is gesticht en in de Byzantijnse tijd een christelijke stad was. Vanaf de vroege vierde eeuw bevond zich hier zelfs een bisschopszetel. In het kader van de in 2000 begonnen opgravingen heeft men hier niet minder dan zeven kerken ontdekt, die overigens in verschillende tijden zijn gebruikt. Nadat Tiberias in 635 onder islamitische heerschappij was gekomen, viel ook Hippos de nieuwe machthebbers in handen, al blijken hier geen sporen van verwoesting te zijn. "Het is dus mogelijk dat de kerken zijn blijven bestaan, maar dit zorgvuldig en tegelijk kunstzinnig verborgen kruis als christelijk symbool bij uitstek getuigt ongetwijfeld dat christenen hun geloof niet meer vrij en onbelemmerd in het openbaar konden laten zien. En dat al heel vroeg in de tijd van de islamitische heerschappij, veel en veel vroeger dan we tot nu toe hebben aangenomen." AN■

TURKIJE

DE SULTAN EN HET ANTISEMITISME

De Turkse president Erdogan wordt steeds erger met zijn antisemitische retoriek. En dat in een tijd waarin op een van de televisiekanalen van de staat een van de meest antisemitisch getinte series wordt uitgezonden.

Wie had gehoopt dat Recep Tayyip Erdogan na zijn herverkiezing tot president van Turkije in juni 2018 zijn anti-Israëlische retoriek zou matigen, heeft zich grondig vergist. Erdogan, die intussen over zulke vergaande volmachten als geen enkele Turkse leider in de laatste 100 jaar genoten heeft, laat zijn tong inmiddels de vrije loop als hij weer eens opgaat in een antisemitisch getinte terminologie, die definitief lange schaduwen over de betrekkingen tussen Ankara en Jeruzalem werpt.

In juli 2018 viel Erdogan na de stemming in de Knesset over de wet op de Joodse nationale staat bijzonder heftig uit. Het regende in verband met die wet al val alle kanten protesten, onder meer van Arabische inwoners van Israël. Erdogan maakte het echter wel heel erg bont toen hij tegen zijn partijleden uiteenzette: “Israël is het meest fascistische en racistische land van de wereld”. Maar daar bleef het niet bij, want hij gooide er nog eentje tegenaan: “In de kring van een deel van de leiders van Israël is de geest van Hitler weer opgestaan”.

Israëls premier Benjamin Netanyahu was er meteen bij om op deze onvoorstelbare uitspraak te reageren. “Erdogan slacht in Syrië en onder de Koerden mensen af. Hij laat veel van zijn burgers in de gevangenis opsluiten. Dat uitgerend de ‘grote dictator’ Erdogan de Israelische wet op de Joodse nationale staat aanvalt, is niets anders dan het grootst mogelijke compliment voor deze wet. Turkije wordt onder Erdogan een duistere dictatuur, terwijl Israël er heel nauwkeurig op toeziet dat het gelijkheidsprincipe en de rechten van zijn inwoners aangehouden worden, zowel via wetsvoorstellen alsook in elk ander kader.”

Erdogan liet zich echter niet van de wijs brengen en bleef doorgaan met zijn aanvallen. In een interview dat hij de Turkse krant *Start* gaf, beweerde hij dat “de Israëlische Mossad wel spoedig zal proberen de Amerikaanse voorganger Andrew Brunson te bevrijden”. Brunson is, zoals genoegzaam bekend is, ongeveer twee jaar geleden in een Turkse gevangenis gegooid onder het voorwendsel dat hij aan de coup deelgenomen zou hebben. Intussen staat hij voor gerecht, wat tot een ernstige crisis met de VS heeft geleid, die sancties tegen Turkije

hebben uitgevaardigd. In dit verband volgen elke dag slechte economische berichten uit Turkije elkaar snel op. In een toespraak waarin Erdogan op de Amerikaanse druk inging, verweet hij de VS dat ze aan een “evangelicaal-zionistische mentaliteit leden”.

De doorlopend door Erdogan geuite beschuldigingen, die in de richting van een samenzweringstheorie gaan die veronderstelt dat de Mossad net als een grote inktvis zijn armen uitstrekt, en die tegelijk een “zionistische mentaliteit” aan de kaak stellen, zijn niet alleen infaam, maar komen terug op klassiek antisemitische motieven. Zorgwekkend is daarnaast dat dit in Turkije niet slechts af en toe voorkomt, maar aan de orde van de dag is. Dit blijkt ook wel uit de populariteit van de tv-serie *De laatste sultan*, die de staatszender TRT maar weer eens ten beste geeft. Deze serie is gewijd aan het leven van de laatste sultan van de Hoge Poort Abdülhamid II, die in 1909 in de verwarring van de revolutie van de Jonge Turken werd afgezet. De booswicht van de serie is niemand anders dan de ontwerper van de Joodse staat Theodor Herzl, die onder andere wordt gepresenteerd als manipulator die samen met westerse krachten en vrijmetselaars aan de ineenstorting van het Osmaanse rijk werkt om dan tussen de Eufraat en de Nijl zijn “Jodenstaat te stichten”. In de serie legt men Herzl uitspraken in de mond als: “Nog even en de hele wereld zal ons Joden, die door God zijn uitverkoren, dienen”.

Veel kijkers van de serie reageren dienovereenkomstig: “Ik zweer dat ik van Israël spoedig een kerkhof ga maken”, twitterde een van hen. Een andere kijker vertelde dat hij met elk deel van de serie een toenemende afkeer van “die vieze Joden” ervaart. De nieuwgekozen sultan aan de Bosporus, die ondertussen helemaal opgaat in zijn antisemitische retoriek en in aanvallen op het Westen, geeft onverholven toe dat deze serie zijn lievelingsserie is. “De uitgebeelde karakters vertonen trekken die sterk lijken op die van acteurs waar we tegenwoordig mee te maken hebben”, zo vond Erdogan. **ML** ■

HET ZWIJGEN VAN DE JODEN

De geschiedenis van Ma'isa is een typisch Joodse geschiedenis voor Egypte. Men verzweg voor deze vrouw namelijk niet alleen haar afkomst, maar voedde haar ook op als moslima en leerde haar Joden te haten. Tenslotte emigreerde zij naar Israël omdat zij en haar familie bijna vermoord waren.

Het leven van de thans 29-jarige Ma'isa verliep tot haar 16de in geordende banen. Zij groeide op als dochter van een welgesteld gezin in het Egyptische Alexandrië. Hun welvaart dankten ze aan een goed lopende meubelhandel. Samen met leden van haar grote familie leefde zij in een villa aan de rand van de stad, waar ze over een grote tuin met een zwembad beschikten. Bij het geheel hoorde ook een stal voor rijpaarden. Het ontbrak Ma'isa aan niets. Zij bezocht een school die door de moslimbroederschap werd gerund, zodat ze een gedegen islamitische opleiding kreeg. Maar op deze school werd zij ook aan propaganda blootgesteld en bracht men haar bij Joden te haten. "We leerden op school dat Joden van apen en varkens afstammen en horens hebben, evenals een staart en een grote neus", zo vertelde zij achteraf.

Slechts één ding had zij de hele tijd ietwat merkwaardig gevonden. Een keer per week, altijd op vrijdag, kwam de familie bijeen voor een gezamenlijke maaltijd. Voor het eten stak haar oma twee kaarsen aan en in het verloop van deze handeling bedekte zij haar ogen met haar handen. Haar opa sprak dan altijd enkele woorden over een 'bijzonder glas', waaruit dan iedereen een slok nam. Hoewel het Ma'isa opviel dat deze ceremonies ergens vreemd waren, had zij er geen flauw idee van dat het Joodse rituelen waren die in het geheim werden uitgevoerd.

In werkelijkheid rekende men haar familie tot de Joodse gemeenschap van deze Egyptische havenstad, waar al in de antieke oudheid Joden gevestigd waren. Maar in de loop der jaren werd de gemeenschap steeds kleiner en wie overbleef hield zijn of haar Joodse afstamming geheim. In Egypte, een land met veel radicaalislamitische krachten, hadden Joden nauwelijks een andere keus. Maar op een dag stortte Ma'isa's wereld plotseling in elkaar.

Het begon allemaal toen haar opa naar Israël emigreerde en een van de jongere broers van haar vader zich bij het Israëlische leger meldde. Dat was in 2005, tegen het einde van de tweede intifada in Israël. In die tijd stuitte je overal in Egypte op een nog venijniger haat tegen Israël. Dat er leden van de familie waren weggegaan was voor Ma'isa geheim gehouden, maar islamitische extremisten hadden er wel de lucht van gekregen. Op een avond drongen drie mannen het terrein van de villa binnen, die helemaal in het wit gekleed waren en lange messen bij zich hadden. Ze hadden ook brandende fakkels bij zich en riepen telkens: "Dood aan de Joden!". Toen begonnen ze met hun wrede werk: ze sloegen Ma'isa's moeder totdat ze bewusteloos raakte. "Ik zag haar onder het bloed en wist zeker dat ze al dood was." De indringers zochten ook naar de mannen van de familie. "Toen hoorde ik een schot. Ik geloofde dat een van mijn mannelijke familieleden dood

HET BEGON ALLEMAAL TOEN HAAR OPA NAAR ISRAËL EMIGREERDE EN EEN VAN DE JONGERE BROERS VAN HAAR VADER ZICH BIJ HET ISRAËLISCHE LEGER MELDDE. DAT ER LEDEN VAN DE FAMILIE WAREN WEGGEGAAN WAS VOOR MA'ISA GEHEIM GEHOUDEN, MAAR OP EEN AVOND DRONGEN DRIE MANNEN HET TERREIN VAN DE VILLA BINNEN ...

JODENDOM

EEN BREUK IN DE MUUR

Een liberale rabbijn die zonder toestemming van het rabbinaat Joodse stellen in Israël trouwde, is in verband daarmee gearresteerd. Het schokte de Israëlische maatschappij en bracht nog meer schade toe aan de solidariteit van de meerderheid van de Amerikaanse Joden met Israël.

was en begon heel zachtjes te huilen. Ik hield me verstopt en hoopte dat ze me niet zouden vinden." Ze kroop pas uit haar schuilplaats toen de indringers verdwenen waren. Tot haar blijdschap stelde ze vast dat alle leden van de familie nog leefden.

Toen kreeg Ma'isa de waarheid te horen. Zij hoorde niet alleen van de Joodse afkomst van haar familie, maar ook waarom men daar een geheim van had gemaakt. Overal en altijd, op school, op straat, bij vrienden en op tv had zij gehoord dat Joden dieren zijn. "Ik pakte me bij de neus om te kijken of die echt zo lang is als de neus van een Jood. Ik wierp een blik in de spiegel en kon niet vatten wat me was overkomen. Een jong meisje van bijna 17 jaar moet vaststellen dat haar hele leven één grote leugen geweest is." De familie brak na het incident direct op naar Israël. Het begin in het nieuwe land was zwaar. Alles was zo vreemd. Plotseling waren er een heleboel Joden om haar heen. Ma'isa werd er bang van. "Ik herinner me de eerste tijd in het land en de eerste paar keren dat ik een orthodoxe Jood in traditionele kledij zag. Ik ging toen puur van angst aan de overkant van de straat lopen en bleef maar uitkijken naar horens en een staart. Ik wist zeker dat hij die onder zijn kleding verborgen hield."

Vandaag heet de jonge vrouw Me'ira. Zij werkt al elf jaar voor een onderzoeksinstelling die de Palestijnse media doorspit op haat en ophitselij. Zij koestert een grote wens: nog een keer haar oude vaderland bezoeken. "Dat gaat gebeuren als de Arabische landen ophouden tegen Israël tekeer te gaan", meende zij. "Maar helaas moet ik me vanwege mijn werk voorlopig realiseren dat mijn droom nog niet haalbaar is." **ML ■**

Elke morgen gaat de 79-jarige Daniela Goldberg naar de Klaagmuur om er te bidden. Zo ook op de morgen van 23 juli. Nog maar een dag eerder was het er heel vol geweest, want op de negende dag van de Joodse maand Av (de dag waarop de tempel werd verwoest) bidden veel Joden bij de Klaagmuur. Daniela was verdiept in haar gebed toen zij heel plotseling lawaai hoorde. Een 2000 jaar oude steen van rond de 100 kg was uit de muur losgekomen en met donderend geraas van enkele meters hoogte naar beneden gevallen. Hij miste Daniela maar net, zodat zij als door een wonder ongedeerd bleef.

Archeologen noemden het incident betreurenswaardig, maar niet als iets ongewoons. Antieke muren, vinden zij, kunnen nu eenmaal hier en daar inzakken. Toch konden veel Israëli's en ook Joden in de hele wereld niet simpelweg accepteren dat deze steen uitgerekend een dag na 9 av was losgeraakt. Zij zagen er een bepaalde symboliek, zo niet zelfs een goddelijke boodschap in. De Klaagmuur werd afgezet omdat men aanvankelijk vreesde dat er nog meer stenen los konden raken. Maar uiteindelijk werd hij toch vrij snel weer voor bidders vrijgegeven. Wie naar boven kijkt, kan de met symboliek beladen schade duidelijk zien.

Volgens de Joodse overlevering is de tweede tempel verwoest omdat er onder de Joden van de stad ruzie en zelfs haat heerste. Met het oog hierop wijden miljoenen Joden in de hele wereld zich op de verjaardag van de verwoesting van de tempel aan het bestuderen van liefde en acceptatie van de ander. Maar uitgerekend een dag vóór deze verjaardag bewees het orthodox georiënteerde rabbinaat van Israël dat het niet bereid is Joden te accepteren die anders zijn. Op aangifte van het rabbinaat arresteerde de politie van Haifa rabbijn Dov Haiyun, die tot het conservatieve Jodendom behoort, omdat hij Joodse stellen niet volgens de ritus van het rabbinaat en dus zonder de toestemming ervan in de echt had verbonden. De arrestatie geschiedde nog naar geldige jurisdictie ook, want de Knesset heeft onder druk van de ultraorthodoxe partijen een wet aangenomen die rabbijnen van zowel het conser-

vatieve als het reformjodendom verbiedt om in Israël huwelijksplechtigheden te voltrekken. Overtreding van dit verbod kan met een gevangenisstraf tot twee jaar bestraft worden, zowel voor de rabbijn die de ceremonie voltrekt als voor het stel dat zo hun huwelijk sluit. Hoewel deze wet al een tijd bestaat, heeft de overheid de handhaving ervan tot dusver niet doorgezet. De arrestatie van Haiyun, die overigens een van de grote synagogen van de Israëliische havenstad Haifa leidt, betekende derhalve dat er nieuwe spelregels waren opgesteld.

Zijn arrestatie deed in Israël een heleboel stof opwaaien. Rabbijnen, ook orthodoxe rabbijnen, politici van links en rechts en vertegenwoordigers van de media gingen op de barricaden. Honderden mensen demonstreerden voor de vestigingen van het rabbinaat en maakten openlijk bekend: "Ook wij zijn zo getrouwd, arresteer ons maar!". Het openbare debat dat op de arrestatie volgde, werd gekenschetst door de angst dat Israël een theocratisch land zou worden onder het dictaat van de orthodoxie. Heel wat mensen hadden het gevoel dat men een weg insloeg die veel weg had van de praktijken van Iran. Tenslotte bleek de openbare druk te werken. Binnen enkele uren kondigde de officier van justitie van het Openbaar Ministerie aan dat Haiyun op vrije voeten gesteld moest worden en niet gestraft zal worden. Niettemin was er al oneindig veel schade aangericht.

De gebeurtenissen rond Haiyun kun je gerust omschrijven als de bekende druppel die de emmer doet overlopen. En dat geldt dan vooral als je kijkt naar de in de VS levende Joden, die overwegend tot het liberale Jodendom behoren. Zij bespeuren al enige tijd een vervreemding van Israël omdat het een soort gesel van de ultraorthodoxe minderheid binnen de Israëliische maatschappij is geworden. Uitgerekend voorzitter Ronald Lauder van het Joodse Wereldcongres gaf hier in een door de New York Times gepubliceerd commentaar heel duidelijk uitdrukking aan. Lauder, die vroeger dik bevriend was met Netanyahu, somde in zijn artikel een hele reeks daden en missers van de Israëliische regering op die naar zijn mening een "gevaar voor het Joodse volk" vormen. Daarbij noemde hij de arrestatie van Haiyun, het ontbreken van een plek bij de Klaagmuur waar men egalitaire gebeden kan uitspreken, de bekeringswet volgens welke alleen een volgens de orthodoxe rite uitgevoerde overgang naar het jodendom erkend wordt, de sluiting van winkels en recreatiecentra op sabbat en ook de wet op de Joodse nationale staat, die volgens Lauder in zijn artikel "het principe van gelijkheid schendt". Zijn aanklacht was dat "de Israëliische regering de erfenis van het Jodendom, het zionistische ethos en de essentie van Israël de rug heeft toegekeerd". Voor Lauder betekent dit dat de kloof die er tussen Israël en het Amerikaanse Jodendom is ontstaan, alleen maar groter wordt. "De jonge Joden in de VS identificeren zich al niet meer met het Israël dat niet-religieuze Joden en niet-Joodse minderheden discrimineert. Deze jonge mensen zullen zich in de toekomst niet meer tegen de BDS verzetten en niet meer in Washington steun betuigen aan Israël. Israël", zo waarschuwde Lauder, "verliest zijn strategische rugdekking in de VS waar het land juist zo op aangewezen is".

ML ■

ORAAAL TOEDIENBARE INSULINE KOMT ERAAN

Het Israëliische bedrijf Oramed, dat in 2006 is opgericht, baart internationaal gezien steeds weer opzien omdat het zich aan een ziekte wijdt die een steeds

verder om zich heen grijpende volksziekte aan het worden is met ernstige gevolgen voor de patiënt, de zorgverzekeraar en ook de economie als geheel: diabetes. Oramed is begonnen bij de revolutionering van de behandeling: men wil namelijk al gauw een oraal toedienbaar insulineproteïne presenteren, zodat injecties overbodig worden. Injecties van insuline brengen voor de patiënt niet alleen beperkingen met zich mee, veel mensen in onderontwikkelde landen kunnen het medicijn niet gekoeld bewaren en blijven dan onvoldoende behandeld. Nu komt Oramed na uitvoerige laboratoriumproeven langzaam maar zeker aan de eerste klinische tests toe, want men heeft investeringen ter hoogte van 18,1 miljoen dollar weten binnen te halen. De medewerkers van het bedrijf zijn er zeker van dat ze de levenskwaliteit van talloze mensen met het oraal toedienbare insuline kunnen verbeteren. AN ■

IN ISRAËL ONTWIKKELD ZOET PROTEÏNE IN DE STRIJD TEGEN DIABETES

Fruit is gezond. En omdat we van zoetigheid houden, is fruit ook nog eens heel populair. Bij het meeste fruit zorgt de suiker die erin zit voor de zoetigheid. Er bestaat er ook zoet fruit, vooral fruit dat rond de evenaar groeit, dat een zoete smaak geeft door een bepaalde proteïne. Omdat diabetes steeds verder opruikt, zoeken wetenschappers intensief naar alternatieve zoetstoffen. In dit verband kan stevia als plantaardig product zich in een steeds grotere populariteit verheugen; maar als de dosering slechts een klein beetje onnauwkeurig is, blijft er een lang aanhoudende onaangename nasmaak. Nu is het de Israëli Ilan Samish met zijn bedrijf Amai Proteins gelukt om de zoetigheid van vruchten uit het gebied van de evenaar in het laboratorium te produceren door middel van computergestuurd proteïnedesign (Computational Protein Design, CPD). Het op deze wijze verkregen DNA wordt met gist gemengd om het te laten groeien. Het resultaat is een poeder van pure proteïne dat niet genetisch gemodificeerd is en bruikbaar is voor alle levensmiddelen. Voorlopig lopen de tests nog, maar de investeringen van Israëliische en andere levensmiddelenconcerns in dit kleine Israëliische bedrijf wijzen erop dat er veel belangstelling bestaat voor een via computergestuurd design gecreëerde natuurlijke en daarmee de gezondheid bevorderende oplossing. AN ■

ISRAËLISCHE TECHNOLOGIE BIJ KANKEROPERATIES

Ofschoon er in de strijd tegen kanker veel vooruitgang is geboekt, ook voor wat betreft de ontwikkeling van nieuwe therapieën, blijven metastasen (door tumoren uitgezaaide kankercellen) een groot probleem vormen. Tumoren worden meestal operatief verwijderd. Maar ook al stijgt daardoor de kans op genezing van een patiënt, je weet nooit zeker of er misschien niet toch nog enkele kankercellen zijn achtergebleven. Het door een team van de universiteit van Tel Aviv ontwikkelde systeem Smart Probe markeert nu zulke voor het oog niet waarneembare kankercellen, zodat de chirurgen er tijdens een operatieve ingreep al van uit kunnen gaan dat ze het kankerweefsel zo volledig mogelijk hebben verwijderd. Het gaat hier om een met infrarood werkend polymeermiddel dat men de patiënt enkele uren voor een operatie moet injecteren. Het bindt zich dan aan een door kankercellen geproduceerd enzym, dat de chirurg dan in de ware zin van het woord als een licht op zijn pad de weg wijst. Tot nu toe heeft men dit procedé alleen nog in het laboratorium getest, maar de goede resultaten trekken meer steun aan, niet alleen van de staat Israël en van internationale farmaceutische concerns, maar ook een prijs van het Europese steuncomité. **AN**

BEROERTETHERAPIE

FYSIOTHERAPIE VOOR DE HERSENEN

Zo noemt een Israëlisch bedrijf zijn innovatie om de hersenen na een beroerte of na verwondingen van de wervelkolom te helpen “weer op de been te komen”.

“ALS HET OM EEN SPIER- EN NEURALE REHABILITATIE GAAT, LOOPT DE FYSIOTHERAPIE TEGEN GRENZEN AAN. WIJ HEBBEN EENS NADER GEKEKEN NAAR WAT ER EIGENLIJK IN DE HERSENEN GEBEURT ALS EEN PATIËNT DE FYSIOTHERAPEUTISCHE OEFENINGEN DOET.”

ken patiënt afstembare elektromagnetische behandeling, die je werkelijk het best kunt vergelijken met hersenfysiotherapie.

Hoewel het in Jeruzalem gevestigde bedrijf BrainQ pas in 2016 is opgericht en nog maar een dozijn werknemers telt, staat het toch al voor de eerste klinische testreeksen van zijn gelijknamige innovatie. Hierbij spelen op kunstmatige intelligentie opgebouwde algoritmen een zeer belangrijke rol om het programma te kunnen personifiëren. En juist dat is van doorslaggevend belang voor het succes van het therapeutische proces. Dat een zo jong bedrijf al op investeringen ter hoogte van 8,8 miljoen dollar kan bouwen geeft wel aan dat deskundigen deze innovatie een enorm succespotentieel toedichten.

Als je de benadering van de ontwikkelaars, hun oplossing en de tot nu toe ontwikkelde apparatuur nader bekijkt, wordt duidelijk dat hier deskundigen van allerlei vakgebieden aan hebben meegewerkt. En dat heeft aanzienlijk bijgedragen tot een snelle en succesvolle ontwikkeling. In een interview voor het wetenschapsportaal Israel21c zette Yotam Drechsler, de senior manager van BrainQ, uiteen: “Als het om een spier- en neurale rehabilitatie gaat,

loopt de fysiotherapie tegen grenzen aan. Wij hebben eens nader gekeken naar wat er eigenlijk in de hersenen gebeurt als een patiënt de fysiotherapeutische oefeningen doet. En we keken dan naar anomalieën in het EKG in vergelijking met de patronen bij gezonde mensen. De resultaten hebben we in een elektromagnetische therapie omgezet die je precies kunt aanpassen aan individuele behoeften of eisen.” Er is dan ook nog een ‘geheime component’ van het bedrijf in het spel, een herseninterfacedatabank, waarin de gegevens van EKG’s van patiënten uit de hele wereld zijn verwerkt. Het eindresultaat is een compact mobiel apparaat dat het bedrijf aanvankelijk voor klinieken en revalidatiecentra heeft ontwikkeld, maar dat nu eindelijk ook thuis beschikbaar moet zijn.

Omdat zenuw- en spierletsels miljoenen patiënten per jaar overkomt, is deze ontwikkeling gewijd aan “de tot nog toe meest onderbelichte uitdagingen” die dergelijke verwondingen met zich meebrengen. Na succesvolle klinische tests zal zij naast het welzijn van talloze patiënten ook een ware revolutie van deze sector van de revalidatiegeneeskunde inhouden. **AN**

Artsen weten allang hoe belangrijk de vroege herkenning van schade als gevolg van een beroerte is. Hoe eerder je met passende therapeutische maatregelen begint, des te groter is de kans om de vroegere functionaliteit weer terug te krijgen. Dat geldt eveneens voor fysiotherapeutische maatregelen na verwondingen van de wervelkolom. Een Israëlisch bedrijf gaat hierin nog een stapje verder: fysiotherapie voor onze hersenen.

Deze benadering komt voort uit de kennis dat we na dergelijke verwondingen eerst weer stap voor stap moeten leren lopen of bijvoorbeeld een beker pakken. Het zijn acties die we dan wel met onze ledematen uitvoeren, maar de opdracht om dat te doen komt vanuit de hersenen. Daarom ontwikkelde BrainQ een niet-invasieve en bovendien op de behoeften van de betrok-

KANKERONDERZOEK

TECHNION: GELUKSGEVOELEN DOEN TUMOREN SLINKEN

Een team onderzoekers stimuleerde in de hersenen van laboratoriummuizen de productie van de neurotransmitter dopamine, dat ook bekend is als het gelukshormoon, en kon waarnemen dat tumoren tot 50% kleiner werden.

Je komt altijd wel verhalen van mensen tegen die ervan overtuigd zijn dat hun positieve instelling een aanzienlijke bijdrage aan hun gezingsproces levert. En met een positieve benadering kun je veel moeilijkheden inderdaad makkelijker overwinnen. Maar geldt dat ook voor kanker? Nieuwe inzichten van een baanbrekend onderzoek van het gerenommeerde Technion in Haifa, de met stip meest prestigieuze technische hogeschool van Israël, wijzen wel in die richting.

Het onderzoek stond onder leiding van Tamar Ben-Shaanan en Maya Schiller. De supervisie van hun onderzoek had Asya Rolls op zich genomen, die als buitengewoon hoogleraar aan de Rappaport Faculteit voor Geneeskunde van deze Israëlische universiteit doceert. Daarnaast was ook assistent-hoogleraar Fahed Hakim bij het project betrokken; hij is kort geleden tot directeur van het Schotse ziekenhuis van Nazareth benoemd en is sinds 2013 lid van Rappaport faculteit. Enkele weken geleden publiceerde het vakblad *Nature Communications* hun onderzoeksresultaten, die voor internationale weerklank zorgden.

In principe baseerden zij hun onderzoek op de in de afgelopen tijd wetenschappelijk bevestigde rol van het immuunsysteem bij de strijd tegen kankercellen en de vernietiging ervan. Professor Rolls geeft toe dat dit inzicht vermoedelijk een van de meest baanbrekende in de behandeling van kanker is. Maar zij voegt er meteen een beperking aan toe: “Het betrekken van cellen van het immuun-

systeem bij kankerprocessen is echter wel een tweesnijdend zwaard. Bepaalde componenten van deze cellen kunnen de groei van een tumor namelijk zelfs bevorderen door een reactie van het immuunsysteem te neutraliseren.” Omdat deze Israëlische wetenschapper zich al jaren bezighoudt met het verband tussen de hersenen en het immuunsysteem, heeft zij zich ook gewijd aan het onderzoek van de hormoonuitstortingen van de hersenen en de neurotransmitter dopamine. Tot nu toe heeft, zo vertelde Rolls, het onderzoek zich meestal met een negatieve storing van de dopamine huishouding beziggehouden, maar er is nooit onderzocht wat er eigenlijk gebeurt als je de productie van deze neurotransmitter, die een soort beloningsmiddel voor onszelf is, stimuleert.

En dus stimuleerde dit team wetenschappers bij laboratoriummuizen met tumoren op kunstmatige wijze de dopamineproductie. Al na 14 dagen van voortdurende stimulering van de dopamineproductie bleken de eerste resultaten: tumoren slonken, in sommige gevallen zelfs met 40 – 50 procent. “Dus mogen we vermoeden”, zo zette zij tegenover de pers uiteen, “dat de psychische instelling van een patiënt kankertumoren kan beïnvloeden.” Hoewel Rolls en haar team enthousiast zijn over deze kennis en al lang zijn begonnen de mechanismen en manier van functioneren nauwkeuriger te onderzoeken, zijn ze vooralsnog terughoudend over de implicaties voor de mens. Daarvoor is namelijk nog veel grondiger onderzoek noodzakelijk, ook al zijn de laboratoriumresultaten veelbelovend. **AN** ■

ISRAËL,

een heel
bijzonder volk

Deel 29

HET NIEUWE VERBOND

- Jezus Christus was de door de profeten aangekondigde Messias, die het nieuwe verbond moest instellen (Heb. 8). Zijn bloed is het bloed van het nieuwe verbond.

Door Thomas Lieth

Reeds rond 600 v.Chr., dus kort na de verstrooiing van Israël (de 10 stammen van het noordelijke rijk) en nog vóór de ineenstorting van Juda (het zuidelijke rijk), toen de zogenaamde tijd van de heidenen begon, had God er door Jeremia van gesproken dat het verbond van Mozes vervangen zou worden. Er zou een volkomen ander verbond voor in de plaats komen (Jer. 31:31–34).

Dat is het nieuwe verbond van God met Zijn volk. En in tegenstelling tot het oude verbond (van Mozes) is dat niet aan voorwaarden gekoppeld. In grote lijnen belooft God twee dingen:

Ten eerste vergeving van zonden (Jer. 31:34), wat door middel van bloed moet geschieden, zoals we op andere plaatsen van het Oude Testament lezen (zie Lev. 17:11). Deze vergeving is een

volkomen en definitieve vergeving, terwijl de vergeving in het oude verbond slechts een bedekken van de schuld was. Het Nieuwe Testament toont ons dat Jezus ook de vergeving van de zonden in het oude verbond heeft bewerkstelligd (achteraf, zou je kunnen zeggen; Rom. 3:25; Heb. 9:15). Dit maakt ook duidelijk dat de mens vanaf dat moment geen offers meer hoeft te brengen. Elk verdere offer is een belediging van God. Gods Zoon heeft Zichzelf eens en voor altijd voor alle mensen opgeofferd. Op grond van dit offer heeft God de schuld vergeven, en wel door het bloed van Jezus (Heb. 10:8-12; 7:27; 9:12; Ef. 5:2).

Ten tweede belooft God een nieuwe orde, respectievelijk een nieuw hart (Jer. 31:33–34). Op andere plaatsen in het Oude Testament lezen we dat deze nieuwe orde zijn intrede doet wanneer de Geest van God in de verbondspartner van

God woning maakt (Joël 3). Jezus Christus was de door de profeten aangekondigde Messias, die het nieuwe verbond moest instellen (Heb. 8). Zijn bloed is het bloed van het nieuwe verbond (Mat. 26:28). Voor wat betreft Zijn menselijke afstamming moest Hij een zoon van Abraham en een zoon van David zijn. Om zonden te kunnen vergeven moest Hij tegelijk de Zoon van God zijn, want wie kan zonden vergeven dan God alleen. In deze Jezus kwam het Koninkrijk eerst tot de Joden, die immers verbondspartners van God waren. Maar de Joden hebben Jezus niet als hun Messias aangenomen. Ze hebben Hem afgewezen (Joh. 1:11–12).

Hierdoor is Jezus nu de Redder van de gehele wereld geworden (Joden, heidenen, volken) voor allen die Hem hebben aangenomen. En daardoor zijn wij heidenen op de olijfboom Israël geënt (Rom. 11:13-24) en dus medeërfgenen

van dit nieuwe verbond (Ef. 3:5–6).

De afwijzing door Zijn volk bracht Hem de dood (kruisiging), maar ook de opstanding. Daardoor wordt Jezus de Redder van de wereld. En Zijn dood wordt de zoendood voor onze zonden. En dit offer van Jezus heeft het nieuwe verbond pas mogelijk gemaakt. Daarmee is de vergeving van de zonden als markant kenmerk van het verbond vervuld! Het voorhangsel in het heilige der heiligen scheurde in tweeën, en sindsdien hebben we de toegang tot God. Niet meer op grond van dierenoffers of persoonlijke offers (zoals offerkaarsen), maar enkel en alleen op basis van het offer van Jezus. We hebben ook geen vertegenwoordiger meer nodig die ons voor God brengt, geen hogepriester, geen paus, geen bisschop en ook geen Maria meer. Nee, alleen Jezus Christus is onze Middelaar, onze Vertegenwoordiger voor God. We mogen het keren of wenden zoals we willen, maar sinds Golgotha kunnen we God slechts in en door Jezus ervaren en tot Hem komen. Een andere weg is er niet (Hand. 4:12).

Het bloed dat Christus aan het kruis voor ons en voor Zijn volk heeft vergoten, heeft een dubbele betekenis:

1. Het is het bloed dat het verbond om zo te zeggen bevestigt en bezegelt. Dat wil zeggen, het is het verbondsbloed van het nieuwe verbond (Luk. 22:20; Ex. 24:8).

2. En Zijn bloed, dat immers een beeld van Zijn zoendood is, bewerkstelligt de vergeving die volgens Jeremia 31:34 de nieuwe gemeenschap met God mogelijk maakt.

We moeten inzien dat het nieuwe verbond dat Jezus Christus ons gebracht heeft, een immens belangrijke betekenis voor de volken, de Gemeente en Israël heeft. We willen ons op dit punt echter in eerste instantie afvragen wat de betekenis voor Israël is. Israël als de eigenlijke verbondspartner

van God wijst dit verbond nog steeds af. En dus leeft het volk nog in het oude verbond. Iets wat ons ook heel sterk opvalt bij de orthodoxen en de ultraorthodoxen met hun overtrokken wetticisme, waar (kort door de bocht gezegd) zelfs het neuspeuteren op sabbat als zonde gezien wordt. Met bijbelse geboden heeft dit natuurlijk niets te maken. En zo leeft Israël nog onder de zegen en de vloek zoals we die bij het oude verbond (van Mozes) vinden. Vanuit deze optiek gezien is het ook niet verbazend dat sommige Joden blijven proberen de wetten, hetzij zelfgemaakte, hetzij bijbelse, pijnlijkst nauwkeurig te houden. En men vergeet dan dat men tegelijkertijd het gebod van de liefde overtreedt.

“Besnijd u voor de HERE en doe de voorhuid van uw hart weg, ... anders zal Mijn grimmigheid uit slaan als een vuur en branden zonder dat iemand het kan blussen, vanwege uw slechte daden!” (Jer. 4:4).

Het gaat meer om de juiste houding van het hart (dus om je innerlijke instelling) dan om uiterlijkheden. Afgezien van de Messiaanse Joden hebben de Joden geen deel aan het nieuwe verbond en daarmee aan genade, vergeving, verlossing en bevrijding. Maar het volk Israël zal zich spoedig bekeren, de Here kennen en ook erkennen (Rom. 11:25). De voorwaarden ervoor zijn allang aanwezig. Het volmaakte offer, Jezus Christus, en de Heilige Geest zijn er. Israël wordt uiterlijk sinds de Pinksterdag opgeroepen om dit verbond aan te nemen. Als zij het verbond aannemen, krijgen ze het beloofde land in de al aan Abraham beloofde omvang en het Davidische koningschap. Dit gaat in het duizendjarig rijk gebeuren. En dat rijk zal een Koninkrijk van vrede zijn waarin satan geen macht meer heeft. ■

NEDERLAND:

Beth-Shalom,
Postbus 193,
3940 AD Doorn
telefoon 0343 477288
fax 0343 477447
E-mail: info@beth-shalom.nl

ABONNEMENTEN:

Beth Shalom,
Postbus 193,
3940 AD Doorn,
tel. 0343 477288
Giften: IBAN NL27INGB0000094400 t.n.v. Beth-Shalom Doorn
En extra: BIC: INGBNL2A
Betalingen: IBAN NL52 INGB 0000 4092 00 BIC INGBNL2A
t.n.v. Middernachtsroep Doorn ook voor België.

«Nieuws uit Israël» verschijnt ook in het Duits, Frans, Engels, Spaans, Portugees, Hongaars en Roemeens. Alleen in de betreffende landen.

Abonnement Nederland en België: op basis van een vrijwillige gift van min. EUR 16,00 per tijdschrift per jaar

GASTENHUIS IN ISRAËL:

Beth-Shalom, P.O.B. 6208,
Haifa 31060/Karmel Israël
tel. 00972-4-83774-81

TESTAMENTAIRE BESCHIKKINGEN:

(via een notaris)

«Ik legateer vrij van rechten en kosten aan de Stichting: Zendingswerk Middernachtsroep statutair gevestigd te LEIDEN en geregistreerd onder nummer .41166018. bij de Kamer van Koophandel Rijnland, een bedrag van EUR...»

Gedachtig aan het feit, dat alle menselijke kennis slechts onvolkomen is (1 Cor. 13:9), geven de auteurs voor eigen verantwoordelijkheid hun persoonlijke visie weer

AUTEURS

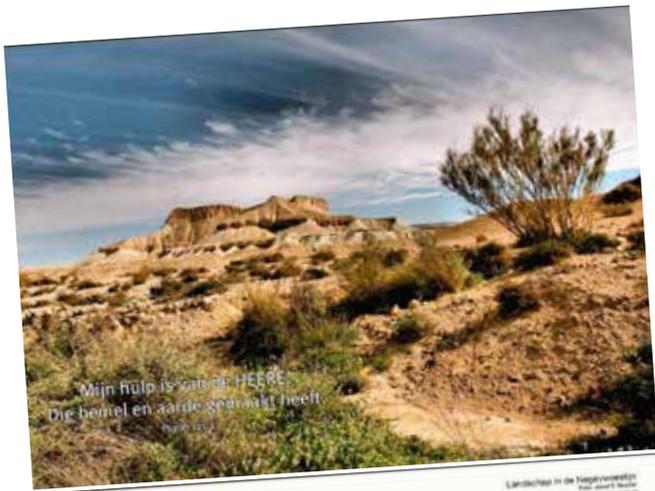
Initialen van de auteurs en bronvermeldingen in dit nummer:
AN=Antje Naujoks; ZL=Zwi Lidar; ML=Mori Lidar

Voor de inhoud van vreemde web-pagina's waarnaar verwezen werd kunnen wij niet aansprakelijk worden gesteld. Wij verklaren hiermee uitdrukkelijk, dat op het tijdstip van het tot stand brengen van de link geen illegale inhoud op de verbonden websites herkenbaar waren. Op de actuele en toekomstige vormgeving, de inhoud of de auteursrechten van de verbonden sites hebben wij geen invloed. Voor illegale, foute of onvolledige inhoud en vooral voor schade, die uit het aanklikken of niet aanklikken van zulke aangeboden informatie ontstaat, is alleen de aanbieder van de site verantwoordelijk, naar wie verwezen werd, niet degene, die enkel via links naar de bewuste publicaties verwijst.

Israëlkalender 2019

Men kan niet genoeg krijgen van de spectaculaire beelden uit het Heilige Land. Tevens een kort, toepasselijk woord uit de Bijbel. Een prachtig geschenk, waarmee u uzelf en anderen een heel jaar lang plezier doet.

formaat: 41,5 x 29,5 cm , bestel-nr. 348180, **EUR 10,00**

Januari 2019

zondag	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag	zaterdag
30	31	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31	1	2

We hebben Zijn Verschijning lief

zaterdag 17 november 2018 • aanvang 14.00 uur

boekentafel • muziek en samenzang • koffie en thee

**Het Brandpunt te Doorn
Brandpuntkapel
Postweg 18**

Norbert Lieth

René Malgo